

Pracovná skupina pre životné prostredie, 30. septembra 2020

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Predseda Niels Peter Noerring (DK).

Aktuálne informácie o stratégiách pre biologickú rozmanitosť do roku 2030 a F2F

Stratégia pre biologickú rozmanitosť:

Svoju správu k stratégii pripravuje výbor ENVI, výbor AGRI k nej prijme stanovisko. Plénium by malo hlasovať na začiatku decembra. Sekretariát informoval, že 13. 10. 2020 sa uskutoční webinár Stratégia v oblasti biologickej rozmanitosti do roku 2030 a budúcnosť vidieka EÚ - Vyplňovanie medzier.

Sekretariát predstavil spravodajcov a tieňových spravodajcov vo výboroch AGRI a ENVI:

ENVI: spravodajca César Luena (ES, S&D), tieňoví spravodajcovia: Alexander Bernhuber (AT, EPP), Rodríguez Ramos (ES, Renew), Marco Dreosto (IT, ID), Ville Niinistö (FI, Greens/EFA), Alexandr Vondra (CZ, ECR) a Nikolaj Villumsen (DK, GUE/NGL).

AGRI: spravodajkyňa Isabel Carvalhaisová (PT, S&D), tieňoví spravodajcovia: Lena Düpontová (DE, EPP), Elsi Katainenová (FI, Renew), Mara Bizzottová (IT, ID), Martin Häusling (DE, Greens/EFA), Veronika Vrecionová (CZ, ECR) a Petros Kokkalis (GR, GUE/NGL).

V dňoch 21. - 22. 9. 2020 sa v Rade uskutočnilo rokovanie skupiny pre životné prostredie, závery z rokovania sa očakávajú 23. 10. 2020.

22. - 23. 10. 2020 prebehne rokovanie expertnej skupiny pre smernicu o vtákoch a biotopoch (NADEG), kde sa bude rokovať o 2 návrhoch technických poznámok Komisie: o kritériách a pokynoch pre ďalšie označovanie chránených oblastí a o kritériách výberu 30 % druhov a biotopov na zachovanie priaznivého stavu a pozitívneho trendu do roku 2030. Ďalším bodom technického rokovania je cieľ prísne chrániť aspoň jednu tretinu oblastí EÚ s veľmi vysokou hodnotou alebo potenciálom biologickej rozmanitosti, čo predstavuje 10 % pôdy EÚ a 10 % morských oblastí. Sekretariát vyzval k opätovnému zváženiu tohto cieľa. Takisto doposiaľ nebola prijatá príslušná definícia oblastí, ktoré majú do prísnej ochrany spadať. Mala by byť zverejnená v októbri a Copa a Cogeca budú mať možnosť k definícii sa vyjadriť. Právne záväzné ciele EÚ v oblasti obnovy prírody Komisia predstaví na konci roka 2021. Sekretariát však vyzval Komisiu na zváženie, či by namiesto právne záväzných cieľov neprijala akčný plán, ktorý by koordinoval úsilie o obnovu prírody v členských štátoch EÚ. Dokonca tie už obnovu vykonávajú prostredníctvom programu LIFE. Sekretariát bude doporučovať maximálne širokú definíciu obnovy. Na záver rokovania o stratégii pre biodiverzitu sekretariát upozornil na očakávaný tlak neziskových organizácií na povinnosť cieľa 10 % prísnej ochrany pôdy, čo by znamenalo ďalšie komplikácie pre poľnohospodárov.

Stratégia Z farmy na vidličku (F2F):

Ciele do roku 2030: znížiť používanie chemických a nebezpečných pesticídov o 50%, znížiť stratu živín min. o 50% bez zníženia úrodnosti pôdy, znížiť používanie hnojív aspoň o 20 %, znížiť predaj antimikrobiálnych látok pre hospodárske zvieratá a akvakultúru o 50% a ekologicky

obhospodarovat 25% celkovej poľnohospodárskej pôdy. Členské štáty by toto všetko mali zohľadniť pri tvorení svojich strategických plánov SPP. Pre Copa a Cogeca je dôležité, aby boli ciele v návrhoch konzultované so zástupcami tretích strán a aby boli vypracované posúdenia ich dopadov. Komisia pristúpi v rokoch 2022 – 2023 k revíziám už prijatých legislatív.

Sekretariát označil veľmi ambiciózne ciele stratégie za politické, zatiaľ nie sú právne záväzné. Rada by mala svoje stanovisko prijať 19. 10. 2020. Copa a Cogeca budú svoje pripomienky prezentovať Komisii na rokovaní CDG.

V diskusii zaznela poznámka, ktorý rok sa bude považovať pri stratégiách za východiskový. Predpokladá sa, že aj to bude známe po zasadnutí Rady. Ďalšou diskutovanou témou je zodpovednosť poľnohospodárov za biodiverzitu a klímu v mestských oblastiach.

Prezentácia hodnotiacich štúdií dopadu SPP na vodu a biotopy, krajinu a biodiverzitu

Sekretariát predstavil hlavné zistenia 2 hodnotiacich štúdií dopadu SPP:

na biotopy, krajinu a biologickú rozmanitosť:

- členské štáty nevynaložili dostatočné úsilie na ochranu dôležitých biotopov
- celkové posúdenie dopadu nebolo možné z dôvodu absencie údajov monitorovania
- veľký význam majú AEEM opatrenia, ANC a VCS platby
- návrh na väčšie zladenie členských štátov s PAF a NBSAP
- návrh na žiadnu orbu trvalých trávnych porastov v NATURA 2000
- návrh na vylúčenie medziplodín a plodín viažúcich dusík z podmienenosti

na vodu:

- dopad závisí od možností implementácie v štáte
- opatrenia podmienenosti a ekologizácie sú považované za účinné
- návrh prísnejších opatrení v rámci GAEC
- AEEM opatrenia a ekologické poľnohospodárstvo v rámci II. piliera majú najpozitívnejší dopad na vodu
- návrh na navýšenie platieb AEEM ako stimul pre poľnohospodárov
- návrh prísnejších opatrení na inštalácie nových zavlažovacích systémov

V diskusii odznelo, že prioritou musí byť bezpečnosť potravín (IT). V DE pokladajú za dôležité rýchle monitorovanie a aktualizáciu starých opatrení. Podľa FI sa na CDG treba zmeniť aj o dopade klimatických zmien (sucho a príválové dažde) na poľnohospodárov.

Sekretariát celú diskusiu zhrnul, že výzvou je i samotná aktivita vo vidieckych oblastiach. V budúcnosti sa SPP musí zamerať na spôsob získavania jasných dát. Treba spomenúť, že klimatické zmeny majú najväčší dopad na poľnohospodárov aj na biodiverzitu. Poľnohospodárstvo však nie je jediná aktivita, ktorá sa dotýka kvality vody, životného prostredia a biologickej rozmanitosti.

Sekretariát informoval o verejnej konzultácii, ktorú Komisia otvorila 9. 7. 2020. Termín zasielania pripomienok je do 22. 10. 2020.

Informácie o pozičnom dokumente ku klimatickému zákonu

Návrh dokumentu sekretariát vypracoval na základe pripomienok členských organizácií obdržaných do 14. 9. 2020. Zameriava sa najmä na dôležitosť udržateľného prechodu a zodpovedajúcej finančnej podpory. Zmieňuje nutnosť zavedenia mechanizmu uhlíkového vyrovnávania na hraniciach na zaistenie spravodlivej hospodárskej súťaže. Zdôrazňuje posilnenie úlohy obehového biohospodárstva a synergiu medzi výrobou obnoviteľnej energie a správou organických hnojív, používaním zvyškov plodín a zvyškov pri certifikovanej výrobe biopalív.

Príprava zasadnutia skupiny pre občiansky dialóg (CDG) dňa 1. 10. 2020

O viacerých témach sa diskutovalo na rokovaní pracovnej skupiny, k cieľu na zníženie používania hnojív v EÚ sa konštatovalo, že by pre poľnohospodára nemal byť právne záväzný. Skôr sa treba zamerať na rozvoj poradenských služieb a programov na efektívne využívanie živín a precízneho poľnohospodárstva. K cieľu znižovania PPPs sa konštatovalo, že poľnohospodári musia mať možnosť používať cenovo dostupné, bezpečné a efektívne prípravky na ošetrovanie svojich plodín, aby mohli zaistiť kvalitnú a bezpečnú výrobu. Takisto treba zjednodušiť proces povoľovania látok s nízkym rizikom a nástrojov biologickej ochrany, nariadenie (ES) č. 1107/2019 je potrebné zjednodušiť.